

PRIPRAVE ZA TRETJE ZASEDANJE Vatikanskega koncila

Dve nasprotni struji med koncilskimi očeti

Samih šest mesecev nas loči od začetka tretjega zasedanja ekumenskega koncila Vatikan II. Papež Pavel VI. je pred kratkim izrazil upanje, da bi to zasedanje moglo biti odlično, torej zadnje. Mnogi so v teh izjavah videli papežovo željo, naj bi se dela zasedanja koncila zaključila s prihodnjim, tretjim zasedanjem. V krogih rimske kurije se dejansko opaža želja, naj bi se delo vatikanskega koncila ne zavleklo, ker da je administracija Cerkve zaradi del vatikanskega koncila v mnogih primerih bolj provizorična, ker da se mnoge zadeve ne rešujejo, v pričakovanju pač tega, kakšne nove usmeritve bo dal koncil.

Seveda se moramo zavedati, da je papež Pavel VI. izrazil željo, naj bi prihodnje zasedanje bilo odlično. Razen dolocene želje, ki se opaža v krogih rimske kurije ter v krogih vatikanske desnice, želje da bi se obdobje koncila čim prej zaključilo, ni bil doslej sprejet noben formalni sklep. Papež Pavel VI. ni glede tega določil še ničesar.

Z druge strani pa obstaja težnja tako imenovanih reformističnih struj, t.j. nekaterih kardinalov in škofov, povečini neitalijancev, ki že odkrito vztrajajo na tem, naj bi se vesoljski koncil Vatikan II. ne zaključil prihodnjo jesen, kajti to da bi pomenilo zadušitev svobodnih razprav in bi močno omejilo število tem, o katerih je treba še razpravljati. Dunajski nadškof kardinal Franz König, ki je pred dnevi obiskal kardinale in škofove ZDA, je v New Yorku javno izjavil, da smatra za potrebno, naj bi se dela vesoljskega koncila nadaljevala in da smatra četrti zasedanje Vatikan II. kot primerno.

Kot izhaja iz raznih podatkov, obstajata v Vatikanu trenutno dve tezi: ena je za koncil, druga proti. Papež Pavel VI. bo moral prihodnje jesen odločiti o tem, katera struja naj obvelja, ali ona, ki je za zaključitev, ali ona, ki zahteva podaljšanje koncila v četrto zasedanje.

Ob tem pa bomo zabeležili nekaj dogodkov iz dnevnih kronik, seveda v zvezi s pripravi na tretje zasedanje vesoljskega koncila Vatikan II. Komisija za koordiniranje dela, katere najvažnejša naloga je priprava prihodnjega zasedanja koncila, se je v zadnjih mesecih večkrat sestala. Prvič se je sestala 28. decembra lanskega leta, komaj tri tedne po zaključku drugega zasedanja. Pozneje se je ista komisija sestala spet 15. januarja, da bi podrobneje določila smernice za pripravljalna dela glede tretjega zasedanja. Končno se je koordinacijska komisija sestala še 10. marca, da bi predložila rezultate dela raznih posebnih komisij, ki so konkretno delale skozi ves februar in tudi vsi prvo polovico marca.

Kar se tiče prihodnjega t.j. tretjega zasedanja vatikanskega koncila, se ve, da se bo to začelo 14. septembra, konfalo pa 20. novembra. Papež Pavel VI. je naročil, naj bi se že pred začetkom samega tretjega zasedanja razpravljalo o mnogih problemih. Zdi se celo, da bodo prihodnji meseci, doba od začetka tretjega zasedanja, nekakšno »dopisno obdobje« sedanjega vatikanskega koncila. Posamezni dokumenti o razpravah v okviru raznih komisij in podkomisij se namreč, po pristanku papeža, pošiljajo koncilskim očetom, t.j. škofom in kardinalom ter drugim prelatom, ki so dolžni Vatikanu pisмено sporočiti svoja mnenja in pripombe o posameznem problemu. Ta mnenja, ta pripombe bodo prišle v poštev ali vsaj v obravnavo v okviru posameznih komisij, tako da bo dokument prihodnjega jesa, ko bo predložen zasedanju, ustrezal ali vsaj odražal voljo večine škofov, seveda hkrati tudi v duhu in po željah papeža.

Papež Pavel VI. je že določil neko novo metodo razprav na generalnem zasedanju, metodo, ki da jo, kot se zdi, najprej sprejmejo. Ta način naj bi preprečil nepotrebno ponavljanje raznih konceptov in razlag. V okviru vsakega posameznega predloga bodo svobodne razprave, pa bo omejena. Vse to, seveda, da bi se prihranilo v času, kot se zdi, za pripravo na tretje zasedanje. V Vatikanu. Nekateri cerkveni dostojanstveniki v glavnem funkcionarji rimske kurije, smatrajo, da zaradi teh papeževnih sklepov najvažnejši del novega zasedanja ne bo več na plenarnih zasedanjih v katedrali, pač pa da se bo glavna dejavnost vršila v stranskih hodnikih ter na zasebnih sedenjih posameznikov med predstavniki raznih škofij.

Medtem pa je papež Pavel VI. v smislu priprav za tretje zasedanje v minulih dneh izvedel nekaj novih imenovanj v razne organizacije koncila. Kardinal Ferretti je bil imenovan za člana uprav-

nega sodišča koncila, s čimer je bilo zapolnjeno mesto po pokojnem kardinalu Chiarlu. General reda Bosih karmelitancev pater Anastasio del Santissimo Rosario je bil imenovan za člana teološke komisije, da bi se zapolnilo mesto pokojnega newyorškega pomožnega škofa Griffithsa. Svecarski cerkveni dostojanstvenik Nestor Adan je bil imenovan za člana komisije za semenišča in s tem zavzel mesto pokojnega kanadskega škofa Coryja.

Papež Pavel VI. je nadalje imenoval štiri nove člane tajništva za zveze med kristjani, in sicer venezuelskega kardinala Quintera, indonezijskega nadškofa Gabriela Maneka, indijskega nadškofa Leonarda Raymonda ter nemškega škofa Josepha Stangla. Papež VI. je nadalje imenoval še sedem novih »koncilskih ekspertov«. Med temi sta dva dominikanci in sicer Joseph Levret, ter pater Romeo Dale, nadalje je franciskanec, to je pater Guglielmo Barsana, ter dva brazilska strokovnjaka za probleme vzhodne Evrope in sicer pater Mossa Tapalioza in A. Scryp-

zak. Vredno je omeniti, da je med novimi koncilskimi »eksperti« tudi msgr. Loris Capovilla, bivši poseben tajnik papeža Janeza XXIII. in sedanjí »tajni natak« Pavia VI.

Se vedno v zvezi s prihodnjim, tretjim zasedanjem vesoljskega koncila Vatikan II. se je zvedelo, da je komisija za misijone dokončala svojo shemo o misijonih. Dokument je bil pogodu papežu Pavlu VI., ki ga je odobril in sklenil, naj bi ga »v začasno posvetovalno« poslali vsem škofom na svetu. Ta dokument so škofi že odobrili preko raznih apostolskih nunciatur. Ker se smatrajo vsi ti dokumenti kot tajni dokumenti, se vse material v zvezi z vatikanskim koncilom pošilja z diplomatsko pošto, razen v dežele, ki nimajo z Vatikanom diplomatske zveze. V te dežele pa nosijo koncilarni material posebni sili, ki nosijo to pošto »osebno«. Po isti poti bodo škofi morali že v prihodnjem maju poslati Vatikanu svoja mnenja o tem dokumentu, o misijonih.

ANTONIO JERKOV

RAZPRAVA V FRANKFURTU RAZKRIVA NOVE STRAHOTE

Pripovedovanje bivše jetnice je spravilo v jok tudi sodnike

Mala judovska deklica ni vedela, da ima pred seboj zveri
Tolažilna pisma poveljstva taborišča, ki so sorodnikom lagala

FRANKFURT, 20. — Na sodni razpravi proti 22 nacističnim moškim iz koncentracijskega taborišča Auschwitz sta danes poleg mnogih drugih oseb iz občinstva bruhnila v jok tudi dva sodnika, ki je nekda bivša kazenjska in tuga taborišča pripovedovala o se, rogovostih, ki so jih esesovci počeli v tem taborišču med otroki, ki so jih nameravali pomoriti v plinskih celicah.

Ko je pripovedovala podrobnosti o prihodu nekoga »transporta« ju dovnokih otrok v Auschwitz, je Avstrijski Jennie Schaner med drugim rekla: »Posebno se spominjam neke deklice, ki je bila stara kakor 4 leta in je imela zelo velike oči. Ko je prišla s tovornjaka avtomobila, se je držala za roko. O. 8. aprila do danes je Sovjetska zveza poslala v Francijo že 24 ton zlata, ne vstevši današnjega. Ze nekaj časa Sovjetska zveza prodaja velike količine zlata v Parizu in drugim zahodnoevropskim mestom, da bi izkupičnik plačala velike nakupe v zahodnem svetu.

Sovjetsko zlato na zahodnem trgu

PARIZ, 20. — Na letališče »Le Bourget« je danes z letali prispelo iz Moskve 7400 kilogramov zlata, ki je namenjeno francoski banki. O. 8. aprila do danes je Sovjetska zveza poslala v Francijo že 24 ton zlata, ne vstevši današnjega. Ze nekaj časa Sovjetska zveza prodaja velike količine zlata v Parizu in drugim zahodnoevropskim mestom, da bi izkupičnik plačala velike nakupe v zahodnem svetu.

Smola padalca s srečnim koncem

BEOGRAD, 20. — Mladi milanski padalec je doživel kak neprijetno dogodivščino. Ko se je pogel z nekoga letala, ga je to zaradi slabega delovanja padala vleklo za seboj kar nekaj minut. Do tega nevsnakdanjega incidenta je prišlo v Bologni že večkrat, toda šele danes so o njem poročali. 43-letni padalec Gianni Mirzan in njegov 19-letni sin Roberto iz Milana sta se dvignila z letalom »Macchi Al 60«, ki je bil namenjen za preizkušnje.

RIM, 20. — Po dolgih pogajanjih so atenske oblasti končno pristale na zahtev italijanskih sodnih oblasti, da jim izročijo zakovski par Bebawi, ki je osumljen v zvezi z umorom libanonskega industrialca Farouka Chourbajta. In tako so večkrat pripetljivi zakovski par iz Aten z ladjo v Neaplju, nato pa s avtomobilom iz Neaplja v Rim.

Davi je namestnik preiskovalnega sodnika dr. Giorgio Ciampini odšel v zapor Regina Coeli, da bi zaslišal moža Joussepha Bebawija. Zasliševanje, ki se je vršilo ob pomoči angleškega tolmača, je trajalo tri ure. Bebawi je bil zelo noren in ga številni očiti niso spravili iz ravnostja.

Po tem, kar se je dalo zvedeti, je Bebawi dr. Ciampiniju izjavil, da onega popoldneva, ko je bil libanonski industrialac umorjen, ni bil ves popoldan s svojo ženo Obložene naj bi bil nadalje rekli, da ne ve, kaj je njegova žena počela v času, ko nista bila skupaj. Zaradi tega ne more niti izključiti možnosti, da je v času, ko nista bila skupaj, odšla v urad libanonskega industrialca v Ul Lazio, kjer so dva dni pozneje našli njegovo truplo.

Prof. Carlo Schiffrer predaval na Reki

REKA, 20. — Pred dvema dneva je prof. Carlo Schiffrer iz Trsta imel v italijanskem krožku »Fratelli Duiz« predavanje o Galileju Galileju. Poleg tega, da je prikazal lik velikega znanstvenika in njegova odkritja, je predaval tudi poseben poudaril znanstveno metodo njegovih raziskovalnih del, ki so temelj moderne znanosti. Poleg tega je prikazal tudi njegovo gledanje na vesoljstvo.

Memorial Winston Churchill

FULTON (ZDA), 20. — Bivši predsednik ZDA Harry Truman je simbolično »prvo lopato« začel delati pri gradnji »Winston Churchill Memorial« pri univerzi v Fultonu. Na tej univerzi je namreč 5. maja 1946. angleški državnik prvič spregovoril o »železni zavesi«, prvič je tedaj izrekel izraz, ki so se ga do danes, ko so se razmere na svetu toliko izboljšale, ne morejo ali bolje nečesto otresti. Dejansko bi ta memorialna cerkev, ki jo bodo postavili na vseučiliščnem vrtu

V ZVEZI Z VLOMOM V MILANSKO DRAGULJARNO

Med 6 sumljivimi brata Bergamelli

Enega bremeni njegova preteklost, drugega zaplenjeni avtomobil

MILAN, 20. — V zvezi z vlomom v draguljarno Enza Colomba v Milanu v Ul. Montenaполеone, do katerega je prišlo preteklo sredo, je bilo priprtih šest ali sedem »sumljivcev«. Te osebe je policija zasliševala vso noč. Posebna pozornost je posvečena 25-letnemu Albertu Bergamelliju, ki je rojen v Franciji v kraju Vitry-sur-Seine in ki je pred tremi meseci skupno z bratom Noncejem in Anjelem Lucarillijem ter z Armandom Charpentierom pobegnil iz zapore v Melun, nato pa zbežal v Italijo. V tem zaporu bi bil moral prebeldi 15 let in to zaradi več vlomov v zlatarne.

Albert Bergamelli je bil aretiran pred dvema dneva v Turinu in večkrat ga po dobrih spremestov prepeljali v Milan. Pri vseh dosedanjih intenzivnih zasliševanjih Bergamelli vztraja ves čas, da je nedolžen. Prav tako zanika vsak svoj stik z drugimi elementi, tudi francoskimi, da bi bil morda prišel v Milano, da bi tu izvedel »veliki vlom«. Ne ve se še, na kaj se pri njem opira poletja Gotova pa je, da je bil aretiran tudi zaradi tega, ker je imel posrejene osebe dokumente in ker je njegovo dosežanje življenje močno »sumljivo«, saj je bil vlom v zlatarno v Ul. Montenaполеone v Milanu izvršen na način, kot se podobni podvigi v zadnjem času delajo v Parizu.

Zvedelo se je nadalje, da policija čisti tudi Albertojeve brata 31-letnega Benedetta Bergamelli, ki je rojen v Pradalungi in ki se je pred nedavnim vrnil iz Francije in na katerega je zapi san avtomobil »1800«, v katerem »predsednikom aretiral« Alberta v Turinu. Avtomobil je policija

zaplenila in ga seveda podrobno preiskala, vendar ni na njem našla nobenega »sposobnega« znaka. Glede drugih priprtih oseb se ve, da so bili trije aretirani skupno z Albertom. Pet oseb naj bi bil spet neki Francoz italijanskega porekla, ki je bil decembra 1952. vmešan v neki »vlom« v Milano, ko so zablisteli noži in je počil tudi kak strel. Med osumljenimi o »bam«, ki so jih priprli, je »baje tudi neka ženska.

Medtem poročajo iz Sanrema, da je bil danes prprt tudi Albertojev brat Guido Bergamelli. Ki je kot kaže, skušal zbežati čez mejo. V zgodnjih jutranjih urah je namestnik komisarja dr. Molinaro, ki je bil večkrat v Milanu, da bi se pomiril o »iskanju« izvršilec »velikega vlom«, opazil v kraju »Carpedate« moškega, ki je zaskrbljeno tistal po »časopisih«. Osumljenec je sedel v avtomobilu »803«. Ki je kazal, da je bil vzlet n. po sodo. Fomocnik komisarja je sumljivemu »človeku« sledil do kolodvoza, kamor je slednji stopil po informacije o voznem redu za Francijo. Potem ko je obvestil komisariat, je prošil ne »aj nosačev«, niti mu pomagajo, nato je stopil k osumljencu in po kratkem pretepu mu je »s pomočjo« nosačev »sodelo« človeka spraviti v avtomobil nekoga taksista in ga »odpeljal« tja »komisarjat, kjer so ga pri-
Naknadno se je zvedelo, da si je Guido Bergamelli avtomobil »izposodil« in da je plačal kar dvojno »varščino«, ne da bi na zahtevo izposojevalca opozoril. Pri izposojanju avtomobila je pokazal dvojne dokumente, ene francoske, druge italijanske.

ZAKONCA BEBARI STA SEDAJ V ROKAH RIMSKE POLICIJE

V času, ko je bil Libanonec umorjen Jousseph Bebawi ni bil s svojo ženo

Danes bo zaslišana tudi Claire - Ni izključeno prvo sooočenje

ki jih bo preiskovalni sodnik moral sedaj preveriti.

V sodnih krogih se zatrjuje, da se bo preiskava naglo nadaljevala in zaključila, tako da bo končna najmanj v 40 dneh od aretacije obtožencev. Zakonca Bebawi, so kot je znano, atenske policijske oblasti aretirale že nekaj dni po izvršenem kloučinu. Italijanske sodne oblasti so dolgo zahtevale izročitev, toda šele sedaj sta ta bila izročena. Rok 40 dni pa začnjenja teči šele z dnem, ko sta bila obtožena izročena, torej od pred dvema dneva, ne pa od dne, ko so ju aretirale grške oblasti.

Po zasliševanju Joussepha Bebawija se je preiskovalni sodnik dolgo pogovarjal z dr. Luongom ter drugimi člani spremstva, ki so zakonca Bebawi spremljali iz Aten do Rima. Ker se je ta razgovor nekoliko predolgo zavlekel, ni prišla na vrsto za zasliševanje Claire Bebawi, ki jo bo dr. Ciampini zaslišal jutri zjutraj.

Strelna udarila v letalo

CLEVELAND (Ohio), 20. — Davi je strelna udarila v letalo, v katerem se je peljala žena predsednika ZDA gospa Johnson. Gospa Johnson je potovala iz Washingtona v Cleveland. Strelna ni povzročila nobene škode ali okvar na letalu in polet se je nadaljeval, pačprav so pot-

nikli morali ves čas imeti privezane varnostne pasove.

Ponovno so mu prešli jezik

ROVIGO, 20. — Električar Bruno Corradin iz naselja Prosi se je z motornim kolesom vozil proti domu in iz nepojasnjenih razlogov treslil. Pri tem si je močno odrgnil čelo in si hkrati odrgnil jezik. Kmalu po nesreči so ga odpeljali v civilno bolnišnico v Badia Polesine in tu so mu jezik ponovno prišli. Računajo, da je operacija povsem uspeša.

Pasji trgovci za zapahi

TOULOUSE, 20. — Šest oseb je bilo aretiranih pod obtožbo, da so v treh letih ukradli 4500 psov ter nedolocene število mack, da bi jih nato prodali raznim fiziološkim laboratorijem. Do aretacije je prišlo po dolgih raziskavah, ki so jih vzpodbudile številne pritožbe lastnikov psov in mack s področja Toulouse. Od šestih aretiranih oseb dva sta kmeta, eden je potujoči prodajalec, eden vzgojitelj psov, eden je delavec in končno, še direktor nekake občinskega zavo-

da za vzdrževanje pobeglih psov. Po prvih podatkih se zdi, da je protizakonita prodaja psov in mack prinesla šestim aretirancem nad 10 milijonov francov. Pse in macke so prodajali laboratorijem v Parizu, Lionu, Marseillu in Montpellieru.

Velik jez za namakanja v Lucanii

PISTICCI (Matera), 20. — V Lucanii bodo na »eki Cavone« zgradili velikanski jez, za katerega se bo ustvarilo umetno jezero z zmogljivostjo kakih 20 milijonov kubičnih metrov vode. Tehniki skrbništva za javna dela ter inženirji ustanove za namakanje so že dokončali načrte. Jez, ki bo največji v tem delu Italije, bo imel radius 8 km in bo zgrajen medeleci od Pisticci. Jez bo zajemal vodo reke Cavone, iz nje pa bo voda odtekala po namakalnih prekopih tega področja.

RIM, 20. — Davi okoli 9.30 je na vogalu Ulice Domenico Fontana prišlo do močnega trčenja dveh tramvajev, pri čemer je bilo ranjenih 63 oseb. Ranjene so odpeljali v bližnjo bolnišnico. Pravzaprav je bilo huje ranjenih le malo oseb. Le eni oseb pripisujejo 60 dni bolnišnice, dvema po 8 dni.

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo

Lep zbornik prevodov jugoslovanske poezije

Moskovska založba »Hudozestvo« na literaturo je izdala obsežen zbornik jugoslovanske poezije pod naslovom »Pesniki Jugoslavije 19. in 20. stoletja«. Zbornik je urejal B. Slucki, pesnik pa so prevodili razni sovjetski pesniki, kot na primer A. Ahmatova, N. Tichonov, S. Surkov itd. Namen tega zbornika je bil, kot je Surkov zapisal v predgovoru, naj bi se »sovjetski bralec vsaj površno seznanil z osnovnimi pesniškimi likom cele vrste srbskih, hrvaških, makedonskih in slovenskih pesnikov. Hkrati naj zbornik tudi sliko o splošnem značaju jugoslovanske klasične poezije, naj prikaže pomembne tokove v njej, njene zveze z evropsko in svetovno poezijo ter razna stilska iskanja sodobnih jugoslovanskih pesnikov.

Zbornik se je tako razširil v precej široko panoramo pesništva Jugoslavije iz preteklega in sedanjega stoletja in v njem imamo prevode stihov kakih 70 pesnikov, začeti s slovenskim Francetom Prešernom, preko črnogorskega Njegoša, Srba Branka Radičevića, dalje do sodobnih Mitatija, Rajkovića, Vesne Parun in drugih.

Samo po sebi se razume, da ne morejo biti prevodi, pri katerih je sodelovalo toliko pesnikov, vsi enaki in vsi najboljši. Zato so gotovo najboljše prevedene tista dela, ki so jih prevedli Tichonov, Ahmatova, Slucki, Surkov in Marša. Za nekatere prevode bi re mogli niti reči nič, da so prevodi, kajti postali so že prava poezija. Zbornik »Pesniki Jugoslavije« je tudi lepo opremljen, bogat grafični ilustraciji, ki jih je izdelal Rakuzin in to z motivi iz vsakdanjega življenja in narodnoosvobodilne borbe. Na koncu zbornika so tudi kratki življenjepis vsih pesnikov.

Umrli slikar Sergej Gerasimov

MOSKVA, 20. — Včeraj ponoči je umrl sovjetski slikar Sergej Gerasimov, prvi tajnik zveze umetnikov ZSSR. Gerasimov, eden najbolj cenjenih predstavnikov »socialističnega realizma« je sliki predvsem briroje na vosi ter pokrajine. Rodil se je pred 78 leti, študiral v Moskvi s slikarji kot so Ivanov, Fjodorov in Vasnetsov. Pred revolucijo pa je bil pod vplivom impresionizma in modernizma. Bil je tudi član žirije za dodeljevanje Leninovih nagrad za slovesno in umetnost. Sergeja Gerasimova ne smemo zamenjati z Aleksandrom Gerasimovim, ki je umrl lani in ki je bil nekaj uradni portretist Stalina.

Kulturna izmenjava med Koro in Videmsko pokrajino

V okviru kulturne izmenjave med Koroško in Videmsko pokrajino je pred kratkim gostoval v Vidmu »kulturno-umetniški« ansambel iz Celovca, in sicer združeni celoslojski pevski zbori ter »željni« simfončni orkester. Pod vodstvom dirigenta Franza Gerasimova so pred 800 navdušenimi poslušalci izdajali Haydnovo »Ozračje« in »Leletnice«. Privedite so se udeležili visoki predstavniki Videmske pokrajine, med njimi predsednik pokrajinskega sveta prof. Bulalo, njegov namestnik prof. Ribez, podžupan prof. Bonetto in drugi zastopniki Videmske pokrajine in mesta Videm. Kot predstavniki Koroške so bili narzoki delni glavar Wedenug, celoslojski podžupan Novak in vodja kulturnega oddelka delovne vlade dvorni svetnik dr. Rudan. Prav tako pa sta se vabilu odzvali tudi vodja italijanskega konzulata v Celovcu dr. Andeja in avstrijski generalni konzul v Trzinu Hassenberger. Predsednik pokrajinskega sveta prof. Burtulo in delni glavar Wedenug sta ob tej priložnosti naglasila pomen kulturne izmenjave med obema pokrajinama. Poudarila sta, da ta kulturna izmenjava tudi v času napetih odnosov med Avstrijo in Italijo zaradi južna tirolskega upora niti ni trpela, marveč je mimo vseh zapletov utrjevala »ed tradicionalno prijateljstvo« med sodobnima pokrajinama in pozitivno prispevala k mirnemu »ožitju med narodi. Koroška kot dežela na stikiščih treh narodnostih torej uspešno »polnjuje« vlogo nato in aktivno pomaga razvijati mednarodno prijateljstvo, ki je glavni pogoj za ohranitev mira na svetu.

Sansonjeva »La Rassegna della letteratura italiana«

Revija La Rassegna della letteratura italiana, ki jo ureja Walter Bini, je zaključila 67. letnik (serija VII). V zadnjem zvezku tega letnika sodelujejo Ignazio Baldelli, Roberto Bignazzi, Giovanni Ponte, Maurizio Dardano, Carlo Alberto Madignani, Anna Turri, Peter de Meijer, Franco Croce. Skrajno politično obsežna zvezka (196 str.) vsebuje bibliografski pregled (Na nekem mestu najdemo omenjeno razpravo, pri kateri je sodeloval poleg treh drugih avtorjev tudi Ceh František Čadu

Odlična razstava »Shakespeare pri Slovencih«

Slovenski gledališki muzej je pripravil posebno razstavo »Shakespeare pri Slovencih«, ki traja od 15. do vključno 29. aprila. Razstava vsebuje pritičile in prug nadstropje Mastne galerije na Mestnem trgu. Poleg Slovenskega gledališkega muzeja so prireditelji razstavo sodelovali in arh. Viktor Molka, mojstra umetniške fotografije Vlastja Simončič in Božo Stajer ter delavnice SNG pod vodstvom ravnateljice ing. Ernesta Franca. Na razstavi je tudi vsak dan ob 17. uri poseben program. Deset večerov je zasadenih s standardnim programom, takšnim, kakršen je bil na otvoritvi 15. t. m. in ki so ga izvajali ljubljanski gledališki umetniki. Poseben večer pa je določen za tržaške in celjske (in mogoče mariborske) igralce z lastnim programom, združenim s kratkim predavanjem o Shakespearu pri njih. Tržaški igralci so nastopili večer z odlomki iz Janovskega dela »Iz take snovi ko sanje«, nekaj kratkih besed v začetku pa je spregovoril upravnik Rado Rauber. Razstavo je omogočil Sklad SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti. — Vsem, ki jih zanese v Ljubljano, ogled razstave toplo priporočamo. Skoda, da si je ne morejo ogledati tudi vsi naši dijaki.

Mednarodni festival univerzitetnih gledališč

NANČO, 20. — Ob prisotnosti akademika Julusa Romainsa kot predsednika žirije se je tudi začel mednarodni festival univerzitetnih gledališč. Letošnjega festivala se udeležujejo diletanstke dramske skupine univerz iz Avstrije, Kanade, Českoslovaške, Francije, Zahodne Nemčije, Velike Britanije, Italije, Poljske, Švedske, Izraela, Jugoslavije in drugih držav. V ocenjevalni komisiji sta tudi Eugenio Joneco in direktor Gledališča narodov Julien.

Konec maja v športni palači tekmovanje za »rimsko nagrado«

RIM, 20. — Najbolj znani skladatelj italke glasbe so se pripravili za »rimsko nagrado« popevke, torej prireditelj, ki bo v športni palači v Rimu konec maja. Žiriji so se poslali svoje najboljše melodije, ritmične ali dialektne ustvaritve. Tudi anovi glasbi so se v velikem številu odzvali Renato Rascel bo na tej prireditvi predstavil svojo novo popevko, ki jo je pripravil izključno za to priložnost, hkrati pa bo »oboroval« tistim mladim pevcem, ki bodo izbrani za ta nastop in ki se bodo pravi pojavili pred občinstvom z odra v športni palači. Žirija, ki jo sestavljajo novinarji ter kritiki italke glasbe, bo morala izbrati iz vseh dolej poslanih popevk 61 najboljših.

»Solisti Veneti« na turneji po Vzhodni Nemčiji

PADOVA, 20. — Po dolgih letih je prvič na turneji po Vzhodni Nemčiji en italijanski komorni ansambel. Bil so »Solisti Veneti«, ki jih vodi Claudio Simonini. Ti jih vodi Claudio Simonini na osem koncertov. V zaključni nastopi v vzhodnem Berlinu in sicer v »Komische opera«, na radu in televiziji »Solisti Veneti« so imeli na programu poleg glasbe starih Benetk in Schoenbergove »Verklarte Nacht«, tudi skladbe številnih benetških in italijanskih skladateljev, med katerimi »Raspodajo« za godala Gabriela Brachetia, »Fantasia in tuca« Bruna Bettinellija, ter »Overture« za kontrabas in godala Wolfganga dalla Vecchie.

»Bonjour tristesses« dobila 24 točk

RIM, 20. — V okviru prednajanj filmov, ki jih organizira mednarodni odbor za tirjenje kinematografske kulture (CODICC) in v organizaciji Gabrielle Monteleone ter Wanda Pietrini so pred dvema dneva predstavitelji Otto Premingerja film »Bonjour tristesses«, ki je bil napravljen po znanem romanu francoske pisateljice Françoise Sagan. Ob koncu predvajanja filma je Italo Dragosetti spregovoril o odnosih med knjigo in filmom, torej o odnosu med literarnim delom in posnejsim filmom, izdelanim po tem delu. Sledila je diskusija, ki so se udeležili kritiki, pisatelji, zradniki, novinarji in tudi sodniki. Ko so nato dele ocenjevali, je Premingerov film »Bonjour tristesses« dobil 24 točk, od 30 možnih.

NEKAJ O PROSLAVAH OB 20. OBLETNICI ODPORNIŠKEGA GIBANJA

Posredujmo mladini živo vsebino protifašističnega boja

Napotila prosvetnega ministrstva v zvezi s proslavami - Uradni programi ne zadostujejo - Naloge šole in vzgojiteljev - Sredstev in virov o naporih in uspehih odporniškega boja ne manjka

Zadnji ukrepi prosvetnega ministrstva v zvezi s proslavami dvajsete obletnice odporniškega gibanja v šolskih ustanovah so jasni in natančni. In samo, kadar bi jih v nobenem primeru ne hotel razumeti, bodisi iz lenobe, nerazumevanja ali nasprotovanja, bi v teh ukrepih ne našel osnove za to, da mladini to pot posreduje določena dejanja in dogodke ter zgodovinske vrednote, ki so v največji meri potrebne za njihovo resnično človeško in demokratsko vzgojo ter oblikovanje.

Ukrepi, oziroma napotila ministrstva so naslednja: prvi je zagotoviti udeležbo tudi italijanske šole v izvajanju posebnega programa, ki se bo v teku proslav izvajal od 24. do 25. aprila in ga je bil sestavil poseben uradni odbor; drugo je, da se na lastne stroške opremiti s podobnimi rekviziti in jih prinašati v šolo ter tako z osebnimi izjavami doprinesli k postopni uveljavitvi sodobnejših vzgojnih in učnih reform, potrebnih za določeno demokratsko oblikovanje učne mladine.

Zdi se, da je zares bilo storjeno vse, da se letos narodni praznik osvoboditve resnično dostojno proslavi. Nekateri pesimisti sicer pravijo, da se bo ponovno vse končalo s kakim kratkim nagovorom, takole mimogrede, ker pač že mora biti nekako, kot se človek leto za letom le bežno spomni na draga pokojnika s tem, da mu položi cvetlico na grob, potem pa spet gre, češ: mrtvi se najbolje počutijo na pokopališču.

Takšno pesimistično razpoloženje in gledanje zadeva, oziroma je tudi povezano z določenim negativnim stališčem, ki ga mnogi imajo do vzgojiteljev in učnega osebja nasploh, namreč v tem smislu, kot da leti sploh ne bi imeli sposobnosti, da italijansko odporniško gibanje občutijo kot nekaj živega, zgodovinsko ustvarjalnega in v italijanskem ljudstvu zakoreninjenega ter prisotnega.

Seveda je takšno posploševanje brzokone ne samo krivično, ampak tudi škodljivo. Italijanska šola kaže dejansko marsikatero napako, kot sicer nasploh vsa italijanska stvarnost. Toda, kot so vsa ostala področja narodnega in državnega življenja prizorišče nenehnih in ogorčenih spopadov za uveljavitev vse polnejših oblik resnične demokracije in demokratičnih odnosov tako je tudi na področju italijanske šole v resnici zelo živa bitka, ki se vodi za kristalizacijo idej. Odporništvo se je dotaknilo tudi šol in razredov, šlo je o zmogline in pritegnilo vase najboljše, spominimo se le Pinka Tomažiča in Curia, Raffaela Persichettija, predavatelja rimskega učnega zavoda «Visconti», ki je padel v spopadu s Hitlerjevimi tolpami pri Porta San Paolo.

Nekateri so zaskrbljeni glede materiala, potrebnega, da bi se mladini na najbolj nazoren in prepričljiv način prikazalo obdobje italijanske odporniškega boja. Leti o pr. menijo, da bi za takšno potrebo že bila morda bila napisana knjiga, kakršna je «Cuore», ki jo je za potrebe svojega časa napisal De Amicis. Nemara bi niti ne bila potrebna takale knjiga, prilagojena na pozore odporniškega obdobja, ker je dejansko na razpolago dovolj drugega materiala, bolj živega in prepričljivega, ustvarjenega v teku boja samega, s krvjo zamazanega od tega boja in prežetega z njegovim duhom in zavestjo, mučeništvom in žrtvami. So npr. «Evropske odporniške pesmi», ki sta jih zbral Sergio Liberovici in Mihaela Straniero; tu je zbrano vse najboljše, kar so v duhu protifašističnega boja za svobodo s pesmi izrazili narodi Evrope, v Italiji in Jugoslaviji, Franciji in Albaniji, v Grčiji in na Poljskem, v Španiji in na Portugalskem, v Rusiji, Romuniji, na Madžarskem, v Belgiji in Bolgariji, na Češkoslovaškem in Norveškem it. Pesmi so prevedene v italijansko in kdor jim priklone.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vase borbeno razpoloženje vam bo pomagalo premagati nastale težave. Ne bodite preveč zaupljivi do vseh. BIK (od 21.4. do 20.5.) S svojimi velikimi izkušnjami boste našli preprosti način, kako se spoprijeti s nasprotnikom. Pozabite na spori, ki ste ga imeli z nekim prijateljem.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Določite si svoje strokovnost na področju administrativnega poslovanja. Na ostre kritike odgovorite v enakem tonu.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Ne sprejemajte prenapetih delovnih ukrepov. Razveseljuje novice iz nekega prijatelja.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Boste se pred zapletitj, do katerih lahko

se mu zdi, kot bi se povrnil nazaj v tisti čas in sam na tem potovanju v preteklost podoživljal epiko veličine taktičnega evropskega boja za svobodo. Zatem je tudi v malone sleherni trgovini moč kupiti ploščo «Pesmi italijanskega odporniškega gibanja» ali «Pisma na smrt obsojenih», pesmi evropskega italijanskega odporniškega gibanja, vendar so še na razpolago tudi «Dnevnik Ane Frank» in pa številni spomini ter knjige iz partizanskega življenja ter bojev, ki bi mladina z največjim zanimanjem in razumevanjem segala po njih. Da ne omenjamo dežel, pokrajin in številnih mest, kjer obstajajo na stotine knjig in zapisov, zakonah in skritih pod knjižnicah in obravnavajočih neštete dogodke in dejanja iz krajevnega partizanskega ter nasploh odporniškega gibanja.

Po vsem tem bi mladina v svojem čedalje bolj prebujajočem se zanimanju za vse, kar je v zvezi s tem največjim obdobjem italijanske sodobne zgodovine, segla z največjim navdušenjem. Na stotine, na tisoče je zatem že dogodkov in spominov, povezanih z imeni oseb, ki so jim v čast bile imenovane ulice preminulih mest (na žalost naše meje ne med temi, vsaj kar zadeva protifašistične boje slovenske narodnosti ne), pa še s tisoči ne-

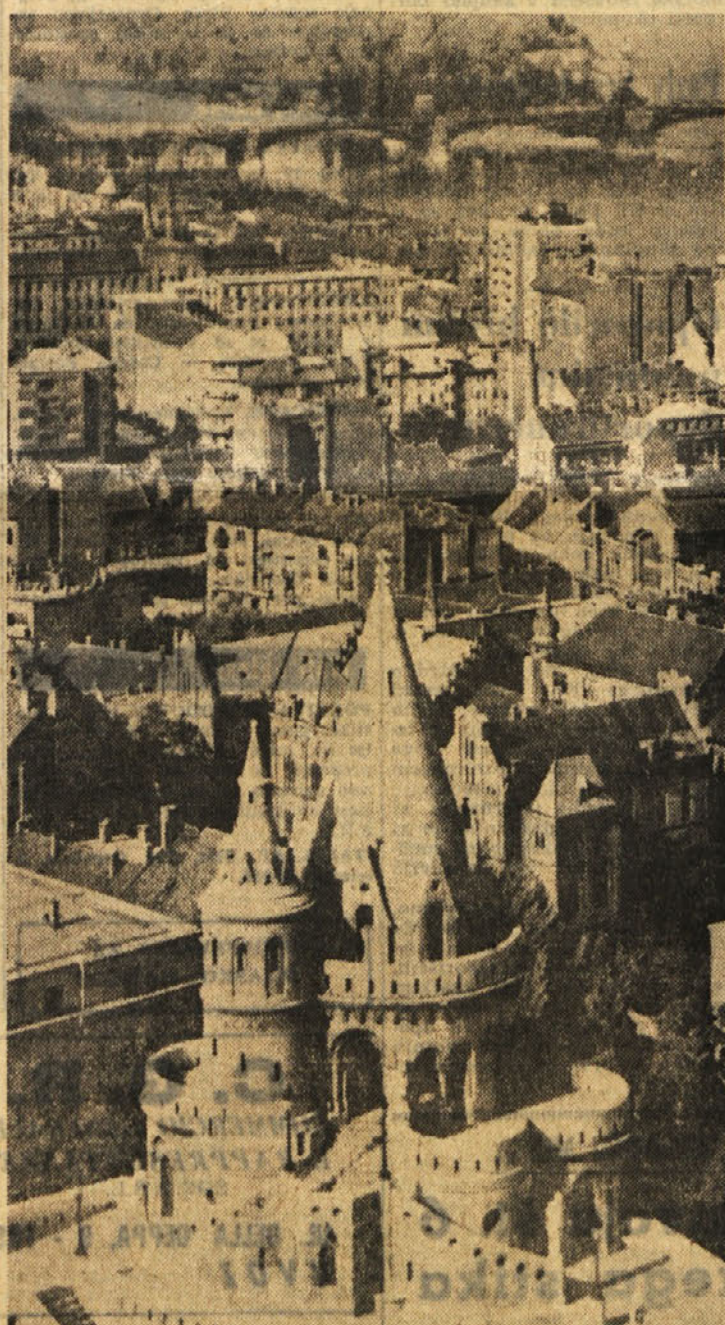
znanih junakov, ki so padli za uresničitev skupnega ideala svobode! Dogodkov in spominov stanja, vendar so še na razpolago tudi «Dnevnik Ane Frank» in pa številni spomini ter knjige iz partizanskega življenja ter bojev, ki bi mladina z največjim zanimanjem in razumevanjem segala po njih. Da ne omenjamo dežel, pokrajin in številnih mest, kjer obstajajo na stotine knjig in zapisov, zakonah in skritih pod knjižnicah in obravnavajočih neštete dogodke in dejanja iz krajevnega partizanskega ter nasploh odporniškega gibanja.

Med številnimi učnimi zavodi v državi pa je, na srečo, tudi nekaj takšnih, ki so v svoje programe že vključili izlete v kraje, kjer so potekale velike partizanske bitke ter se odvijali drugi važni dogodki osvobodilnega boja. Upati je, da bo postavimo, televizijsko omrežje v svojih programih prikazalo tudi kajake od teh izletov in se ne bo zadovoljilo samo s predvajanjem uradnega dela proslav. Zakaj to, kar bodo o odporniškem gibanju mladini posredovale omenjene uradne proslave še zdaleč ni tako važno, kot je, nasprotno, nadvse važno, da se ona prepoji z resnično živo vsebino tega, kar odporniško gibanje nasploh, a italijanskega naroda in vseh ostalih zgodovinsko predstavlja.

VEDNO VEČ DRŽAV DOJEMA VELIK POMEN TUJSKEGA PROMETA

Privlačnost madžarskih letovišč kvvari prevelika formalnost

Ob Blatnem jezeru 200 km plaže - Prestolnica države največje zdravilišče z izrednim številom vrelcev «Fata morgana» v pusti - Preveč formalnosti na meji

Budimpešta, v ospredju bivša kraljeva palača

Turizem je najcenejši izvoz. Tako pravijo danes vse države na svetu, od bogate Amerike, ali na ves glas vabi na ogled svetovne razstave, do «novega» Kameruna, ki vabi na prebivalstvo letnih dogodkov v temnih pragozdih ob Ekvatorju. Španci priporočajo svoje sončne plaže, Angličani svoje mirne pokrajine, Jugoslovani svoje planine in čudovito jadransko obalo, Madžari svoje Blatno jezero.

Da, Madžari priporočajo svoje Blatno jezero in seveda, še vrsto drugih zanimivih reči zraven. Madžarska je pred drugo svetovno vojno v resnici nekaj omenila na področju turizma. Vojna vzhra in desetletje, ki je vojni sledilo, pa je turistično življenje v državi zelo zavrijlo. Kar se tiče tujih turistov, pa se je začela Madžarska ponovno oglašati v svetovnem meniju le pred nekaj leti. Kakor ostale socialistične države, ima Madžarska eno prednost pred evropskimi turističnimi tekmicami, in sicer to, da nove generacije zahodne Evrope vidijo za drugi strani tako imenovane železne zavesne nekakšen čudovit svet, ki ga je treba šele odkriti. Protikomunistični trobent, ki že dvajset let trobijo brez prestopa na ušesa povprečnega zdravja, so nedvomno opravile svoje, tako da se potovanje v katero izmed vzhodnoevropskih držav zdaj nekaterim postojnim državljanom zahodne Evrope še kar precej tveganje podviga. Kljub temu pa se še številni tuji turisti, ki vsko leto obiščejo Madžarsko, veča iz leta v leto za okoli 25-30 odst. ter je lanske leto doseglo že 600.000 obiskov. Najbolj številni so bili lanske leto Čehi in Slovaki (147.000).

le pred nekaj leti. Kakor ostale socialistične države, ima Madžarska eno prednost pred evropskimi turističnimi tekmicami, in sicer to, da nove generacije zahodne Evrope vidijo za drugi strani tako imenovane železne zavesne nekakšen čudovit svet, ki ga je treba šele odkriti. Protikomunistični trobent, ki že dvajset let trobijo brez prestopa na ušesa povprečnega zdravja, so nedvomno opravile svoje, tako da se potovanje v katero izmed vzhodnoevropskih držav zdaj nekaterim postojnim državljanom zahodne Evrope še kar precej tveganje podviga. Kljub temu pa se še številni tuji turisti, ki vsko leto obiščejo Madžarsko, veča iz leta v leto za okoli 25-30 odst. ter je lanske leto doseglo že 600.000 obiskov. Najbolj številni so bili lanske leto Čehi in Slovaki (147.000).

Razumljivo je, da je Blatno jezero tako postalo najvažnejše turistično središče Madžarske in da so ob njem zrasli zlasti v zadnjih letih številni hoteli in kampinji, pa tudi drugi turistični objekti. Med najvažnejše hotele bi lahko imenovali Hotel Balaton, Hotel Siofok, Hotel Veszus, Hotel Tihany, itd. Drugi turistični objekti pa so zlasti v mestu Budimpešta, ki je, kakor je znano, nastalo s spojitvijo starega utrjenega mesta Budim na desnem in modernega trgovskega mesta Pešta na levem bregu Donave.

Cepraj je bilo mesto v zadnjih dvajsetih letih dvakrat močno poškodovano, to je leta 1945 in leta 1958, njegov zunanji videz na danes ne spominja več na nekdajne tragedije. V Budimpešti imajo turisti možnost spoznati slovita madžarska termalna kopališča. Kot posebnost nam navedemo, da imajo v tem mestu kar 123 naravnih vrelcev, iz katerih privre na dan nekaj nad 70 milijonov litrov termalne vode, od tega približno polovica z več kot 40 stopinj Celzija. Budimpeštanske vode so zlasti bogate hidrokarbonati, kalcija in magnezija. Posebno vroče vrelce uporabljajo v zimskih mesecih namočeno kurjave. Največji zavod za balneologijo je zdravilišče v mestu ter šteje 1200 postelj, v njem pa je zaposlenih 140 zdravnikov. Drugi zdraviliški kraji poleg glavnega mesta, so še Balatonfüred ob Blatnem jezeru, Heviz, ki je oddaljen 197 km od Budimpešte, ob največjem termalnem jezeru v Evropi, itd.

Turiste, seveda, zanimajo tudi cene za bivanje in zdravljenje v teh zdraviliščih, za enoposteljno sobo s kopališčem in dnevni penzijo 4.500 litr; zdrav-

tem pa so po številu sledili Rusi (88.000), Avstrijci (67.000), zahodni Nemci (32.000), Američani (10.000), itd. Madžarska je razmeroma majhna država, saj po svoji površini ne presega tretjine italijanskega ozemlja. Glavno mesto Budimpešta šteje danes nekoliko čez pol milijona duš, to je približno šestina madžarskega prebivalstva. Drugih večjih mest na Madžarskem skoraj ni: Szeged na primer šteje 130 tisoč prebivalcev, Debrecen 120 tisoč, Pečuj na južnem delu države blizu jugoslovanske meje 80.000, a v Miskolcu, znanem po bogatih rudnikih je okoli 105 tisoč duš.

Zanimivo je, da Madžarska privablja mnogo turistov, in jih bo brez dvoma privabila v leto dočel čedalje več, kljub temu, da nima ne morja ne planin. Madžari opirajo svojo turistično propagando na Blatno jezero in pa na vrsto drugih zanimivosti in mest, ki so jih je vredno ogledati iz tega ali onega razloga. Blatno jezero, ki ga domačini radi imenujejo «Madžarsko morje» je največje jezero v srednji Evropi; v poletnih mesecih je njegova voda zelo topla, ker jo sončni žarki močno segrejejo. Povprečna globina jezera namreč ne presega 3 metrov. Okrog in okrog jezera se razteza plaža, ki meri v skupni dolžini okoli 200 kilometrov.

Razumljivo je, da je Blatno jezero tako postalo najvažnejše turistično središče Madžarske in da so ob njem zrasli zlasti v zadnjih letih številni hoteli in kampinji, pa tudi drugi turistični objekti. Med najvažnejše hotele bi lahko imenovali Hotel Balaton, Hotel Siofok, Hotel Veszus, Hotel Tihany, itd. Drugi turistični objekti pa so zlasti v mestu Budimpešta, ki je, kakor je znano, nastalo s spojitvijo starega utrjenega mesta Budim na desnem in modernega trgovskega mesta Pešta na levem bregu Donave.

Cepraj je bilo mesto v zadnjih dvajsetih letih dvakrat močno poškodovano, to je leta 1945 in leta 1958, njegov zunanji videz na danes ne spominja več na nekdajne tragedije. V Budimpešti imajo turisti možnost spoznati slovita madžarska termalna kopališča. Kot posebnost nam navedemo, da imajo v tem mestu kar 123 naravnih vrelcev, iz katerih privre na dan nekaj nad 70 milijonov litrov termalne vode, od tega približno polovica z več kot 40 stopinj Celzija. Budimpeštanske vode so zlasti bogate hidrokarbonati, kalcija in magnezija. Posebno vroče vrelce uporabljajo v zimskih mesecih namočeno kurjave. Največji zavod za balneologijo je zdravilišče v mestu ter šteje 1200 postelj, v njem pa je zaposlenih 140 zdravnikov. Drugi zdraviliški kraji poleg glavnega mesta, so še Balatonfüred ob Blatnem jezeru, Heviz, ki je oddaljen 197 km od Budimpešte, ob največjem termalnem jezeru v Evropi, itd.

Turiste, seveda, zanimajo tudi cene za bivanje in zdravljenje v teh zdraviliščih, za enoposteljno sobo s kopališčem in dnevni penzijo 4.500 litr; zdrav-

Končno prava pomlad: češnje v cvetju

niški pregledi, zdravljenje, masaže, itd.: 2500 litr na dan; za dvoposteljno sobo dnevni penzijo 3200 litr na osebo, skupaj z zdravljenjem pa 5.000 litr. Morebitni spremljevalci bolnika v plača za dnevni penzijo (brez zdravljenja) okoli 4.000 litr.

V Budimpešti imajo turisti tudi priložnost, da se vklopejo na parnik in da zaplovejo po namanih Donavi. V hotelih in restavracijah lahko okusijo madžarsko kuhinjo, ki je z razen kosko na prvem mestu na svetu. Seveda ne gre zamolčati odlične priljubljenosti, da si naročijo steklenico pristnega madžarskega tokajca, izlignja, eszterkebaratja ali ebikaverasa. Za mesto samo pa pravijo Madžari, da pride po svoji slikovitosti in lepoti na tretje mesto, kaj za Neapljem in za Rio de Janeiro. Med tega pa je morda na svetu še kdo, ki bi ne bil še slišal za lepoto in ljubkost madžarskih deklet?

Budimpešta nudi domačinom in turistom tudi bogato in pestro kulturno življenje. Zlasti ljubitelji klasične in folklorne glasbe lahko pridejo tu na svoj račun. Madžarska je tudi domovina velikih skladateljev in njihova umetnost se vsak dan obnavlja na koncertih, ki jih številne glasbene organizacije izvajajo v glasbeni akademiji, v Operi, v kraljevi palači, itd.

Poleg omenjenih dveh turističnih središč, to je Blatnega jezera in Budimpešte, Madžari skoraj nimajo drugega, kar bi lahko sosedstvenega nudili tu-

ristom. Zato pa pridno organizirajo letne pohode in jahalne ture, športne ribiče pa vabijo k bogatim vodom, ki tečejo po deželi: hkrati s tem pa se pripravljajo za razvoj turizma v prihodnjih letih, tako da gradijo nove in kampinje, ceste in razgledne stolpe, ter vrsto drugih turističnih objektov. Na prostih krajih okoli Hartobagija kažejo turistom «fata morgana», to je po optični prevari na nebu zarisane trope konj in goveda, ki se mirno pasajo v zraku z glavami naveden in parkirani na vzgor. Po Donavi švigajo hidrogliserji, podjetje za letalski promet MALEV organizira posebne vožnje za turistične skupine, itd.

Skratka, Madžarska si prizadeva, kolikor mogoče povečati svoje najcenejše blago - turizem. Toda za današnji svet so madžarske omejene formalnosti še nekoliko pretege. Današnji turisti nima rad kompliciranih vizumov na potnih listih, formulare, carinskih deklaracij, potrdil o vstopu in izstopu iz države, potrdila, da je bil penzijo za določeno dobo in v določenem kraju ter celo, v tem in hotelu res plačan, fotografije za legitimacijo, potrdila da je bil pristojbina, ki pripada državnemu potovalnemu uradu IBUSZ poravnana, itd. Ko bo Madžarska vse te formalnosti odpravila, ali jih vsaj skrepila na minimum, takrat se bo dotok tujih turistov začel vedeti takoj, kakor želijo madžarski gospodarstveniki.

E. F.

ASTRONOMIJA V SZ OD NEKOČ DO DANES

Sovjetska zveza bo 1970. imela največji teleskop

Observatorij Pulkovo nekoč največji na svetu, krimski danes tretji - Priprave za «velikana» z lečo šest metrov

Velika ameriška observatorija vzeta kot optične naprave sta še vedno prva na svetu za opazovanje nebesnih teles v «globoke» vesolju. Skoraj ne milne mesece, pogosto celo niti teden, da ne pride iz ameriških observatorijev kakšna vest o novih odkritjih ali vsaj novih domnev na osnovi telesnih zaključkov. Že skoraj 50 let soncu ZDA na tem področju prvenstvo, ki pa bo verjetno držalo le še nekaj let. Temu ameriški prvenstvu grozi namreč novi tekmeč. (Mimogrede bomo tu povedali, da je radioastronomija v marsičem prekosila «klasične» optične observatorije in na tem področju so Angličani napravili zelo veliko, toda tudi na hladnem in v Avstraliji imajo odlične observatorije, ki še vedno bolj uveljavljajo.)

Kaj pa na oni strani, kaj na vzhodu Evrope? Na Poljskem, na Češkoslovaškem, v Jugoslaviji, na Madžarskem se delajo veliki napori in čeprav astronomi teh dežel še ne razpolagajo z izrednimi napravami, se tu beležijo zelo pomembni uspehi v astronomiji. Da bi si mogli ustvariti sliko, bo dovolj če omenimo velika raziskovalna, ki so jih na Češkoslovaškem vršili pred leti v dobi mednarodnega geofizikalnega leta. Tedaj se je češkoslovaška astronomija izredno izkazala, hkrati pa so se izkazali tudi češkoslovaški geotiki, strokovnjaki za jonosfero, seizmolozi, pa tudi strokovnjaki za «fiziko sonca» in za področje kozmičnih žarkov.

Vzhodna Nemčija je glede tega tudi nekaj posebnega. Nedaleč od Jene, sedeža slovite tovarne optičnih instrumentov Zeiss, je začel delovati novi observatorij Tautenberg, ki je opremljen s teleskopom z lečo, ki meri nad dva metra v premeru in razpolaga s trojnim optičnim sistemom. Je to naprava, kakršna nima ves svet. Ta nadvse moderna naprava omogoča vse tri sisteme, in sicer sistem Cassegrain, sistem Couder in sistem Schmidt. To se pravi, da z enim samim teleskopom lahko opazujemo in proučujemo posamezne točke vesolja, pa tudi celo la osnolica ali, po posebnem sistemu, najširša področja neba.

Strokovnjaki, ki se navdušujejo nad tem observatorijem, točneje nad tem teleskopom, vendarle opozarjajo, čeprav, čemu so tako dragoceno napravo postavili v Tautenbergu pri «eni, ki je znana, da ima ta kraj tako slabe klimatične razmere, ki motijo, včasih celo preprečujejo intenzivno proučevanje v «globoke» vesolju.

Ce od tod preidemo v Sovjetsko zvezo, smemo reči, da so sovjetski znanstveniki ponovno prišli v položaj, ki so ga ruski zvezdoslovci imeli v preteklem stoletju. Tedaj je observatorij Pulkovo bil najboljši na svetu. Vodil ga je sloviti strokovnjak Wilhelm Struve, Nemec po poreklu in znanstvenik s svetovnim slovesom. Glavni element tedanjega observatorija je bil teleskop z odprtino 38 centimetrov, kar je bilo v tedanje tehnike razmere nekaj izrednega in je zaradi tega ostal prvi na svetu skozi celo vrsto let.

Toda ustanovitelji moderne astronomije v Rusiji ni bil omejen znanstvenik nemškega porekla, pač pa Rus Mihail Vasiljevič Lomonosov, po katerem nosi ime čista vrsta znanstvenih ustanov v Sovjetski zvezi. Lomonosov se je rodil leta 1711, v Arhangelsku. Bil je to eden tistih redkih genov, ki bi ga mogli primerjati Leonardu. Bil je to izreden človek, literat in znanstvenik.

pravi encikloped: humanist in znanstvenik. Lomonosov je napravil prvi podrobni zemljevid Rusije, opisal je (pomislimo tedaj!) sončno peč, ki jo šele v sedanjih dobah skušajo realizirati. Izdelal je novo vrsto teleskopa, ki se ne razlikuje veliko od tistega, ki ga je mnogo pozneje izdelal William Herschel, proučeval je električne pojave, polarne sije, odkril atmosfero na Veneri itd. S tem pa obseg njegove intenzivne dejavnosti še ni zaključen: še danes Lomonosov slovi kot eden izmed svetovnih mineralogov, objavil je katalog 227 strani, na katerih je opisal 3.090 mineralov.

Bil je, kot vidimo, vsestranski znanstvenik in za tedanje dobo je poseben globok poznavalec, v našem smislu pa je še nadvse moderen, na neki način naš sodobnik.

Lomonosov pa je bil tudi dober pivec in niti malo ne laboratorjski ali kabinetni znanstvenik, pač pa lahko rečemo pobudnik novosti tudi v javnem življenju. Znanosti njegovi nastopi na petrograjskem vseučilišču, kjer je utiral pot modernemu načinu gledanja na znanost. Zavedati se moramo, da smo v dobi osemnajstega stoletja ko so si ponekod utirali pot šele Kopernikovi nauki. Na petrograjskem vseučilišču je Kopernik tako rekoč uvedel Lomonosov. Spori so privedli ite tega, da je Lomonosov končal tude v zaporu. Več mesecev, ki jih je prebil v ječi, je veliki znanstvenik izkoristil za svoje literarno izživeljanje. In kdor se temeljiteje ukvarja z rusko literaturo, bo v njej zasledil tudi poezije Lomonosova, ki izhajajo prav iz te dobe.

Nekoliko predolgo smo se ustavili pri Lomonosovu, toda izkoristili smo priložnost, da ga prikazemo, kajti o tem velikem znanstveniku se bolj malo govori, vsekakor mnogo manj kot zasluži. Vrnimo se v sodobno Sovjetsko zvezo. V zadnji vojni so nemci uničili vse glavne sovjetske observatorije. Observatorij Pulkovo je bil porušen do tal, tako da ni ostal po koncu niti en tla. Kljub temu, da je bila Sovjetska zveza močno porušena, se je takoj odvila velika dela za obnovo tega nekoč svetovnega znanstvenega centra. Hkrati so sovjetski znanstveniki začeli z izvajanjem nertov za gradnjo večjih observatorijev tudi drugod, predvsem na Krimu, kjer so še obstajali observatoriji, ki pa jih je vojna prav tako uničila. Krim so izbral zato, ker ima izredne klimatske razmere.

Na Krimu je že leta 1900 nastal observatorij, ki ga je postavil N.A. Malcev. Leta 1912 pa je ta observatorij prešel pod upravo observatorija Pulkovo in leta 1925 so tu postavili teleskop z lečo enega metra. Med zadnjo vojno je bil, kot smo že rekli, uničen in leta 1948 so postavili tu nov teleskop z lečo 1,30 metra. Pred dvema letoma so tu namestili nov teleskop z dvakrat večjo lečo, ta leča je največja v Evropi in tretja na svetu, takoj za ono na Mount Palomaru, ki meri tri metre. Potemtakem razpolaga Sovjetska zveza z močnim optičnim objektom, tretjim na svetu. Toda to sovjetskim znanstvenikom ni dovolj in v nečrtno imajo teleskop, katerega leča bo merila šest metrov v premeru.

Ce smo ob izrednem teleskopu v Tautenbergu rekli, čemu so to dragotnostjo namestili v kraju s slabimi klimatskimi razmerami, se ob novem teleskopu, ki ga načrtujejo v Sovjetski zvezi, postavljajo vprašanje, čemu ga namenjajo namestiti - na Zemlji. Znano je, da tu najboljše klimatske razmere močno ovirajo opazovanja v vesolju, kajti zemeljska atmosfera tudi ob najbolj jasnem vremenu, predstavlja epirudno in celo gosto meglo za opazovanje vesolja. Strokovnjaki menijo, da to, kar je bilo nekoč nemogoče, danes v dobi astronomije, ni več le utopija, pač pa da bi se s velikanom, kakršni je teleskop z lečo šestih metrov, mogli namestiti na močnem satelitu, točneje na vesoljski postaji, ki bi krožila okoli Zemlje, toda izven zemeljske atmosfere.

Toda ne glede na to, kar trenutno ostrja še vedno le epotežna želja, bo teleskop z lečo šestih metrov nekaj izrednega. Načrte so izdelali in inštitutu za optiko v Leningradu ob sodelovanju tamkajšnjega inštituta za mehaniko. Ves ta načrt se izvaja pod vodstvom strokovnjaka B. J. Hanisjanija. Kolikšna bo naprava, povezana s teleskopom, nam pove njegova teža. Največji teleskop na svetu bo tehtal 540 ton in bo dokončan leta 1970, seveda če bo šlo vse kot predvideva načrt.

Ce smo se nekoliko ustavili pri zamisli, da bi teleskop postavili nekeje na umetnem satelitu, bomo tu dodali, da si sovjetski znanstveniki sami še niso na svoj vseljski Krim, kot najprimernejši prostor v SZ za tovrstne naprave. To, seveda, zaradi svoje izredne klime. Zdi se pa, da sovjetski znanstveniki s Krimom niso več zadovoljni in da iščejo še boljše kraje.

M. H.

Radio Trst

TOREK, 21. APRILA 1964

Radio Trst A

7.00 Koledar: 7.30 Jutranja glasba: 11.30 Slov. narodni miti: 11.45 Mali ansambli: 12.15 Pomeni s poslušalkami: 12.30 Iz glasbenih sporedov: 13.30 Glasba po željah: 17.00 Ansambel Carlo Pachchior: 17.20 Laska glasba: 18.00 Italijanska: 18.15 Umetnost in prireditve: 18.30 Sodobna ital. glasba: 18.50 Orkester Felix Slavicki: 19.15 Plesni balončki: nato Jug. ritmični motivi: 20.00 Sport: 20.30 Revija pevcev: 21.00 Pregled ital. dramatik: 21.50 Kitarist Dragotin Lavrenčič: 21.50 Plesite z nami.

Trst

12.00 Plošče: 12.25 Tretja stran: 13.14 Kot juke box: 13.45 A. M. Fama: «Le donne gelose».

Koper

6.15 Jutranja glasba: 7.00 Prenos RL: 7.15 Glasba za dobro jutro: 11.00 Otroški kotiček: 11.30 Glasbeni mecaži: 12.00 in 12.30 Glasba po željah: 13.40 Koroški akademski orkester: 14.00 Melodije: 14.30 Zabavne povelje: 15.30 Komorno popoldne: 16.15 Glasbeni paberk: 16.45 Popolninski zmehek: 17.00 Opera glasba: 17.40 Glasbene sanje in žele: 18.00 Prenos RL: 19.00 Pole Fabrizio Ferretti: 19.30 Prenos RL: 22.15 Plesni orkester RTV: 22.40 Bochevinski koncert.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morju: 8.30 Jutranji pozdrav: 9.00 Strani iz albuma: 9.20 Popovke: 10.00 Operna antologija: 10.30 Sola: 11.00 Sprehod skozi čas: 11.45 Sacchini: 11.50 baletne arje: 14.55 Vreme na ital. morjih: 15.15 Likovne umetnosti: 16.00 Program za najmlajše: 16.30 Komorna glasba s plošč: 17.25 Simf. koncert: 19.10 Oddaja za delavce: 20.25 S. Al. legra: «Romulus» (opera): 22.45 Glasba za godala.

II. program

8.00 Jutranja glasba: 8.40 Poje Miriam del Mare: 9.15 Ritmi: 10.35 Nove ital. pesmi: 11.10 Veselje glasbi: 12.00 Dances in glasbi: 14.00 Povelje: 15.00 Glasbeni program: 15.15 Za vas izbrani motivi: 15.35 Koncert v miniaturo: 16.15 Rapsodija: 16.50 Ital. narodne pesmi: 17.00 Filmske novosti: 17.35 Mala enciklopedija: 17.45 Vaš juke box: 18.35 Enotni razred: 19.50 Vaši izbranci: 19.50 Sama glasba: 20.35 Ugankarska oddaja: 21.45 Glasba v večeru: 22.30 Jazz.

III. program

18.30 Ital. slovstvo: 18.45 Veretih razred: 19.50 Slovstvo o odporniškem gibanju: 19.15 Tui periodični tisk: 19.30 Simf. koncert: 21.20 Glasbišče: 22.15 Slovstvo na Danskem: 22.05 Buxtehude in Nielsen.

Slovenija

8.05 Veliki zabavni orkestri: 8.55 Domače pesmi: 8.55 Radijska Sola: 9.25 Zabavni glasbi: 9.45 Trio Lorenz: 10.15 Majhni ansambli: 10.40 Iz oper J. Gotovca: 11.00 Pozor, nimaš prednosti: 12.05 Zabavna glas

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

PO SPODRSLJAJU MILANA V BERGAMU

Bologna za Interjem

na drugem mestu lestvice

ALIGA

LESTVICA

IZIDI	Inter	Bologna	Milan	Florentina	Juventus	Torino	Vicenza	Roma	Atalanta	Lazio	Catania	Genoa	Mantova	Messina	Sampdoria	Florentina-Torino
0:0	29 19 7 3 46 19 45	29 18 8 3 46 19 43	29 17 9 3 47 22 43	29 14 9 6 41 18 37	29 12 9 8 40 30 33	29 8 14 7 29 26 30	29 11 8 10 29 30 30	29 9 9 11 33 31 27	29 7 13 9 23 34 27	29 9 8 12 20 22 26	29 8 10 11 24 35 26	29 7 10 11 27 30 24	29 5 14 10 27 28 24	29 7 9 13 23 43 23	29 6 10 13 23 39 22	29 9 4 16 34 46 22
0:0	29 9 8 12 20 22 26	29 8 10 11 24 35 26	29 7 10 11 27 30 24	29 5 14 10 27 28 24	29 7 9 13 23 43 23	29 6 10 13 23 39 22	29 9 4 16 34 46 22	29 5 11 13 23 32 21	29 4 10 15 13 36 18							

Prihodnje tekme (26. t. m.):
Bari - Atalanta; Bologna - Catania; Juventus - LR Vicenza; Messina - Mantova; Modena - Roma; Fiorentina - Inter; Milan - Sampdoria; Genoa - Spal; Lazio - Torino.

Za določitev zmagovalca bo potrebna nova tekma

Z neodločenim izidom 1:1 končan spopad Primorje (Prosek) - Edera

Ponovna tekma bo 3. maja ob 10.30 na igrišču Ponziane

STRELCA: v 43' p.p. Braida (E), v 10' d.p. Sardo (P).
PRIMORJE: Furlan, Galli, Marchesan; Zuzić, Sosti, Morgera; Emil, Sardo, Minin, Metelko, Verginella.

EDERA: Verginella; Vidoni, Di Pasquale; Minussi, Vatta, Grimaldi; Pontari, Renier, Braida, Prasselli, Tiepolo.
SODNIK: Pasić iz Cervinje.
Malo kdaj se je, kot v nedeljo, zbralo na igrišču Ponziane toliko ljudi. Tokrat je prav odlična tekma za prvo mesto H skupine druge amaterske lige med prosekimi Primorjem in Edero privabila ob rob igrišča izredno število navijačev. Največ je bilo seveda simpatizerjev Primorja, katerim so se pridružili v glasnem navijanju tudi okolici. Brez dvoma je ta podpora gledalcev pripomogla prosekimi nogometašem, da so se z vso vnemo vrili v borbo in prisilili Edero, ki je bila favoriti za zmago, na neodločen izid. Rezultat je ostal neodločen tudi po obeh podaljških igre, zaradi česar bo potrebna nova tekma, ki jo bosta moštvi odigrali zelo verjetno 3. maja.

V prvih minutah je Edera silovito pritiskala, medtem ko je Primorje urejevalo obrambo in se takoj nato vedno posrejevalo podajalo v napad. Ves ta polčas je potekal bolj

Totocalcio

Atalanta-Milan	(0:0) X
Bologna-Bari	(3:1) 1
Inter-Catania	(4:1) 1
LR Vicenza-Genoa	(1:0) 1
Mantova-Lazio	(0:0) X
Messina-Juventus	(2:0) 1
Roma-Spal	(1:1) X
Sampdoria-Modena	(1:1) X
Torino-Florentina	(3:2) 2
Bielese-Como	(1:0) 1
Del D. Ascoli-Chieti	(3:2) X
L'Aquila-Sambened.	(3:2) 1
Lecco-Reggina	(1:1) X

KVOTE

13 — 1.679.000 lir

12 — 81.500 *

Poseg prosekiga vratarja v tekmi z Edero

Posledično spopad. Pričakala jih je množica ljudi in tudi godba s Proseka jim je priredila pravi koncert. S klubsko zastavo na čelu in z godbo so se tako Proseka in Edero napredovali v napad. Vsi so bili pripravljeni na vse, kar se jim je lahko pripetilo. Vsi so bili pripravljeni na vse, kar se jim je lahko pripetilo.

Poglavje zase je vrnitev prosekimi nogometašem domov. Pričakala jih je množica ljudi in tudi godba s Proseka jim je priredila pravi koncert. S klubsko zastavo na čelu in z godbo so se tako Proseka in Edero napredovali v napad. Vsi so bili pripravljeni na vse, kar se jim je lahko pripetilo.

BRUNO RUPEL

PRED 30.000 GLEDALCI V NEAPLJU

3:2 (1:0) Italije drugoligaški Franciji

Vratar Italijanov kriv obeh golov

STRELCI: v p.p. Majoli (I.), v 3' d.p. Postiglione (I.), v 6' Soerensen (F.), v 34' Postiglione (I.), v 37' Rodighiero (F.).

ITALIJA: Moschioni; Rogora, Micelli; Rizzolini, Ossola, Cera; Favalli, Postiglione, Nocera, Maestri, Majoli.

FRANCIJA: Samoy, Zwunka, Bosquier, Daquet, Adamezyk, Rodighiero; Simian, Gauthier, Schmitt, Soerensen, Dogliani.

SODNIK: Heyman (Svica).

KOTJE: 10:3 (4:3) za Italijo.

NEAPOLJ, 20. — 20. Četrta tekma med drugoligaškima reprezentancama Italije in Francije se je končala z zmago domačinov s 3:2 (1:0). Po prikazani igri bi morali Italijani zmagati z večjo razliko, toda njihov vratar, ki je bil v prvem polčasu nepremagljiv, je v

drugem delu igre popustil in zapustil dve napaki, ki sta pomenili dva gola.

Domačini so bili tehnično boljši in tudi posamezniki so izstopali v tekmi z nasprotniki, ki so imeli samo v Danco Soerensenu in Rodighiero dve nevarni puščici.

Čeprav so Italijani v prvem delu igre dosegli en sam gol, so v tem obdobju tekme pokazali lepo in tehnično igro. Tudi vratar Moschioni se je izkazal s pri-sebnimi posegi in je večkrat rešil mrežo. V drugem polčasu je trener Italijanov izvedel nekaj zamenjav in je poslal na igrišče, zato pač, da je zadovoljiti domače navijače, igralca Napolija Montefusa in Gildardonia. Italija je hitro prešla v napad in tudi podvojila rezultat s Postiglionejem. Samo tri minute kasneje je Soerensen poslal proti vratom močno streljano kroglo, ki je Moschionija prevrnila in se zakotalila na dno mreže. V 34' se je Postiglione ponovno izkazal z golom za Italijane, toda Francozi so nemudoma odgovorili in z Rodighiero zmahnili rezultat. Več nobeno moštvo ni moglo storiti in uspeh je ostal Italijanom, ki so v štirih tekmah z drugoligaško re-

prezentanco Francije zabeležili dva neodločena rezultata in dve zmagi.

«AKADEMSKI» NOGOMET

Štiri za suhe tri za debele

Nedeljska tekma med suhim in debelim akademiki se je končala s 4:3 (4:0) v korist bolj vitkih improviziranih nogometašev.

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

Drugi del igre je potekal bolj enakomerno, kar se je odrazilo v rezultatu 4:3 (4:0).

ZAKLJUČENO PRVENSTVO B LIGE

ODBOJKARJI BORA NA ČETRTEM MESTU!

Tudi Fiamma prisiljena na kolena

Zadnja tekma in zadnja zmaga za Borovo moško odbojkarsko ekipo. Z nedeljskim srečanjem se je namreč zaključilo letošnje prvenstvo B lige. Naši so se zelo dobro obnesli in so proti vsakemu pričakovanju s precejšnjo lahkoto odpravili svoje nasprotnike. Pomniti pa je treba, da so bili, kakor naši tudi nasprotniki brez dveh standardnih igralcev, kar se je zelo poznalo v igri.

Nasprotniki so nadkriljevali borovce le v prvem setu. Naši se v prvem delu niso mogli nikakor izkazati in so zelo slabo zaigrali. Igralci Fiamme so že vodili 11:2 in naši so drveli proti katastrofi. Po time-outu so se končno le zbrali in so z zelo učinkovito igro skoraj dohiteli nasprotnika. Pri stanju 11:10 so žal zopet popustili. Na-

sprotniki so se s tem okoristili in zmagali.

V drugem setu so naši mnogo bolje zaigrali in zlasti z ostrim točenjem zmedli nasprotnika. V napadu se je najbolj odlikoval Neubauer, ki je bil v odlični formi. Nasprotniki so sicer večkrat skušali, zlasti proti koncu seta, zažeti akcije naših, vendar je bilo vse zaman.

Tudi v tretjem setu so bili naši v premoci, tako da so se morali nasprotniki stalno braniti. Slovenski odbojkarji pa so z močnim in neprestanim napadanjem zmagali s precejšnjim naskokom. Približno isto se je zgodilo tudi v četrtem setu, le da so bili nasprotniki nekoliko bolj napadali.

S tem zadnjim pozitivnim nastopom so borovci zasedli četrto mesto v dokončni lestvici. Edina ekipa, ki bi jim lahko to mesto odvzela, je Libertas iz Piacenze, vendar v tekmi proti leaderju lestvice Robur verjetno ni uspeša.

Se enkrat so znali naši fantje braniti prestiž Bora. Ta je tem večji, ker bo Bor prihodnje leto črna trška ekipa v B ligi. Libertas in CIDA bosta namreč padli v nižjo kategorijo. Vsa čast in pohvala igralcem in tudi voditeljem kluba, ki so znali tako častno zastopati barve športnega združenja.

Edini izid: BOR - Fiamma 3:1 (11:15, 15:11, 15:7, 15:10).

S. R.

KOSARKA

LIMA, 20. Tu se je začelo svetovno žensko košarkarsko prvenstvo. Izid prvih tekem so naslednji:

CSSR - KOREJA 57:33 (35:33, 63:63) ZDA - FRANCIA 48:37 (18:18) SZ - JAPONSKA 46:39 (40:23) BRAZILJA - Čile 78:47 (34:20) BOLGARIJA - PARAGVaj 46:23 JUGOSLAVIJA - ARGENTINA 78:47 (40:17)

LJUBLJANA, 20. — V tretjem kolu jugoslovanskega košarkarskega prvenstva sta ekipi Beograda in Olimpije dosegli skupaj kar 337 točk. Beograščani so namreč premagali ljubljancane šele po pobjodi izločilna, v nedeljo pa po politični tekmi. Prireditelji so že povabili vsa prosvetna društva z Goriškega in Tržaškega k sodelovanju.

Edini izid: Zadar - Split 72:64 (34:23) Radnički - Zvezničar 66:54 (25:32) Lokomotiva - C. zvezda 76:74 (36:27) Partizan - Slovan 78:63 (40:27)

KLADIVAR — Sloboda 2:1 (1:0) Kladivar — Zvezničar 2:0 (0:0) Gorica — Delamaris 2:1 (0:1) Maribor B — Olimpij 5:1 (3:0) Slovan — Olimpija B 6:0 (2:0) Rudar — Ljubljana odloženo

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

Kladivar 17 13 2 2 39 13 28 Sloboda 18 10 4 4 38 25 24 Rudar 16 8 6 2 42 22 22 Triglav 16 9 2 5 33 23 20 Gorica 17 6 6 5 23 33 18 Sobotka 17 7 3 7 30 32 17 Ljubljana 17 7 2 8 34 24 16 Celje 16 6 4 6 32 29 18 Slovan 15 6 3 6 26 26 15 Aluminij 17 4 7 6 28 32 15 Zvezničar 18 5 3 10 22 40 13 Delamaris 16 3 10 19 40 11 Olimpij 18 3 5 13 9 36 3

JOŽA HORVAT:

Maček pod šlemom

44.

Nor od sreče zakriči v noč: — Vsi okoli mene! Kapsula, Vodenjak, Tamburica, Mornar, Djak... Semle, tovariši, sem! — In ko je zbral svoje reze, Kapara odsmeh najljepše skrivnosti te noči, nato pa plane z zmagovalnim vzklikom: — Za kotle in sovražna kuhinja naprej...!!!

X.

VENDAR SE JE KAPARI NAPOSLED SREČA NASMEHNILA, IN KAKOR VSE KAZE, NE BO PADEL — NEDOLŽEN. KAJ JE DOLŽNOST VOJAKA, KO SE NAJDE S SOVRAZNIKOM, A KAJ DOLŽNOST NOSKEGA, KO NALETI NA OSAMLENO ŽENSKO? KAPARA JE ISTO NOČ POŠTAL DVAKRAT HEROJ! PAVELICEVA «PASJA SOLA» GRE K PARTIZANOM, TUDI «ZELEZNIKA SAMOHODNA URA» GRE K PARTIZANOM, PA «PROTIZRAKOPLOVNA BATERIJA» GRE K PARTIZANOM... KAPARA SPRASUJE, ALI BODO PARTIZANI MOGLI BITI KOS TOLIKIM «PARTIZANOM» NIČE NE

MORE VEČ RESITI KAPARE. KOMANDANT BRIGADE POŠILJA SVOJEGA MAČKA V VOLČJO JAMO. V PAVELICEV BRLOG, V NEIZBEŽNO SMRT!

Borba je minila in vse se je umirilo.

Zena je stala ob štedilniku in ni vedela, kaj bi. V sami srcaji, razpuščenih kit je vstala ponoči iz postelje, ko so vojak potrkali na vrata, napravila je vse, kar so zahtevali — in kaj zdaj? Vsi so odšli, vsi, razen enega... Kaj hoče ta? Sočutno ga ogleduje, kako drema pri mizi ves utrujen in zaspan. Petrolejka dogoreva, utripuje z otmiznim rumenkastim sojem in prosti bližnje, naj jo utrnejo. V kuhinji na mizi prazna skleda z ostanki žganec, duh po mleku in deset praznih krožnikov... Zuna je noč, dež se enakomerno lije, pozvanja na okna, tu v poltemi pa sedi Kapara in obhajajo ga turobne misli: sovražnika smo razgnali, deloma potokili, deloma zajeli, kuhinjo smo iztrgali in to je najvažnejše, plemen smo uredili in pospravili, vse je torej v redu. Hvala ti, bog, za ta dan, naporen je bil a ploden! Trebuh imam poln žganec, torbico pa streliv, čevlje sem dobil take, kakršnih sem si želel in zdaj je vse prav. To pot si bil milostljiv. V svoji dobrohotnosti si mi dal še nekaj, za kar te nisem prosil, dal si mi to žensko. Hvala ti za ta dar, če je res dar. Milim, kakor bi spal, a v resnici jo neprenehoma gledam in opazujem, in bolj ko jo gledam, bolj mi ugaja. Plavalas je in debelejšasta, lica pa ima rdeča in polna, česar ne najdeš vsak dan v tej naši žalostni domovinski vojni. To si mi namenila za to noč. Hvala ti kot bratu! Redka prilika, moram priznati. V hiši nikogar,